

Leśny Bank Genów Kostrzyca

III Raport z okresu trwałości projektu

W związku z koniecznością monitorowania przez Centrum Koordynacji Projektów środowiskowych rezultatów zakończonych projektów współfinansowanych ze środków V Priorytetu POIiF w okresie trwałości (5 lat od zakończenia projektu) Leśny Bank Genów Kostrzyca przygotował III Raport z okresu trwałości projektu "Ochrona ex situ zagrożonych i chronionych roślin, dziko rosnących w zachodniej części Polski" za rok 2016 r.

[POBIERZ III RAPORT Z OKRESU TRWAŁOŚCI PROJEKTU ZA ROK 2016](#)

Głównym celem V osi priorytetowej oraz celu działania w ramach, którego był realizowany projekt to ograniczenie degradacji środowiska naturalnego oraz strat jego zasobów i zmniejszania różnorodności biologicznej wraz z zachowaniem różnorodności genetycznej roślin, zwierząt i grzybów zagrożonych wyginięciem.

Realizacja projektu zgodna jest z głównym celem V osi priorytetowej. Główne działania projektu FlorNaturLBG ukierunkowane były na zachowanie *ex situ* zasobów genowych gatunków roślin zielnych, zagrożonych wyginięciem, co skutkuje ograniczeniem zmniejszania różnorodności biologicznej.

Liczba gatunków objętych działaniami ochronnymi lub reintrodukcją.

Lp.	Nazwa łacińska	Gatunek
1	<i>Aconitum callibotryon</i> Rchb.	Tojad mocny
2	<i>Allium sibiricum</i> L.	Czosnek syberyjski
3	<i>Allium victorialis</i> L.	Czosnek siatkowaty
4	<i>Anemone sylvestris</i> L.	Zawilec wielkokwiatowy
5	<i>Apium nodiflorum</i> (L.) Lag.	Selery węzłobaldachowe
6	<i>Arabis alpina</i> L.	Gesiówka alpejska
7	<i>Betula nana</i> L.	Brzoza karłowata
8	<i>Campanula barbata</i> L.	Dzwonek brodaty
9	<i>Campanula bohémica</i> Hruby in Polivka, Domin & Podp.	Dzwonek karkonoski
10	<i>Campanula serrata</i> (Kit.) Hendrych	Dzwonek piłkowany
11	<i>Cardamine amara</i> L. subsp. <i>opizii</i> (J. presl. & C. Presl) Cela.	Rzeżucha gorzka
12	<i>Cardamine resedifolia</i> L.	Rzeżucha rezedolistna
13	<i>Carex magellanica</i> Lam.	Turzyca patagońska
14	<i>Carex parviflora</i> Host	Turzyca czarna
15	<i>Cerastium alpinum</i> L.s.s.	Rogownica alpejska

16	<i>Cirsium acaule</i> Scop.	Ostrożeń krótkołodygowy
17	<i>Cochlearia tatrae</i> Borbas	Warzucha tatrzańska
18	<i>Cotoneaster tomentosus</i> (Ait.) Lindl.	Irga kutnerowata
19	<i>Delphinium elatum</i>	Ostróżka wyniosła
20	<i>Eleocharis multicaulis</i> Sm.	Ponikło wielołodygowe
21	<i>Elymus farctus</i> (Viv.) Runemark ex Melderis	Perz sitowy
22	<i>Euphrasia minima</i> Jacq.	Świetlik maleńki
23	<i>Galium anisophyllum</i> Vill.	Przytulia nierównolistna
24	<i>Galium sudeticum</i> Tausch	Przytulia sudecka
25	<i>Galium valdepilosum</i> Heinr. Braun	Przytulia stepowa
26	<i>Gentianella bohémica</i> Skalický	Goryczuszka czeska
27	<i>Gentianella campestris</i> (L.) Burner	Goryczuszka polna
28	<i>Gentianella cruciata</i> (L.) Moench	Goryczuszka krzyżowa
29	<i>Gnaphalium supinum</i> L.	Szarota drobna
30	<i>Laserpitium archangelica</i> Wulfen	Okrzyn jeleni
31	<i>Linaria odora</i>	Lnica wonna
32	<i>Melica transsilvanica</i> Schur	Perłówka siedmiogrodzka
33	<i>Montia fontana</i> L.	Zdrojek błyszczący
34	<i>Muscari comosum</i> (L.) Mill.	Szafirek miękkolistny
35	<i>Ostericum palustre</i> Besser	Starodub łąkowy
36	<i>Pedicularis hacquetii</i> Graf	Gnidosz Hacqueta
37	<i>Pedicularis sudetica</i> Willd.	Gnidosz sudecki
38	<i>Phyteuma orbiculare</i> L.	Zerwa kulista
39	<i>Pimpinella saxifraga</i> subsp. <i>rupestris</i>	Biedrzyca mniejszy skalny
40	<i>Pinguicula vulgaris</i> L.	Tłustosz zwyczajny
41	<i>Pinus x rhaetica</i> Br?gger	Sosna drzewokosa
42	<i>Plantago coronopus</i> L.	Babka pierzasta
43	<i>Potamogeton polygonifolius</i> Pourr.	Rdestnica podługowata
44	<i>Puccinellia maritima</i> (Hudson) Parl.	Mannica nadmorska
45	<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill	Sasanka łąkowa
46	<i>Pulsatilla slavica</i> G. Reuss	Sasanka słowacka
47	<i>Pulsatilla vernalis</i> (L.) Mill.	Sasanka wiosenna
48	<i>Ranunculus oreophilus</i> M. Bieb.	Jaskier skalny
49	<i>Rhodiola rosea</i> L.	Różeniec górski
50	<i>Rhynchospora fusca</i>	Przygiętka brunatna
51	<i>Salix lapponum</i> L.	Wierzba lapońska
52	<i>Saxifraga bryoides</i> L.	Skalnica mchowata
53	<i>Saxifraga moschata</i> subsp. <i>basaltica</i>	Skalnica darniowa
54	<i>Saxifraga nivalis</i>	Skalnica śnieżna
55	<i>Saxifraga oppositifolia</i> L.	Skalnica naprzeciwlistna
56	<i>Saxifraga sponhemica</i> C.C.Gmel. (<i>decipiens</i> Ehrh.)	Skalnica zwodnicza
57	<i>Scabiosa lucida</i> L.	Driakiew Isniąca
58	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Bagnica torfowa
59	<i>Sesleria sadleriana</i> ssp. <i>tatrae</i>	Sesleria tatrzańska
60	<i>Stipa joannis</i> Celak.	Ostnica Jana
61	<i>Veronica alpina</i> L.	Przetacznik alpejski

Osiągnięte cele:

1. Zabezpieczenie puli genowej gatunków roślin zielnych objętych działaniami projektu przez utworzenie zasobów genowych tychże gatunków, przechowywanych w Leśnym Banku Genów Kostrzycaw warunkach tradycyjnych oraz w temperaturach kriogenicznych, jednocześnie umożliwiając wykorzystanie przechowywanych zasobów genowych w programach restytucji i reintrodukcji;
2. Sporządzanie szczegółowej dokumentacji stanowisk objętych realizacją projektu, inwentaryzacja stanowiska w trakcie zbioru pozwoliła na zaktualizowanie i weryfikację wcześniej podawanych informacji na temat szczegółowej lokalizacji stanowisk. W rezultacie realizacji projektu odnaleziono kilka nowych stanowisk gatunków objętych projektem, np. *Erigeron alpinus* L. – przymiotno alpejskie na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego, co pozwoli na podjęcie działań ochronnych wobec tych gatunków na odnalezionych stanowiskach;
3. Uczestnicząc w konferencjach, szkoleniach i imprezach masowych przekazywano informację na temat działań projektu uświadamiając znaczenie zróżnicowania przyrodniczego oraz zagrożeń, jakie niesie niszczenie różnorodności biologicznej dla życia wszystkich organizmów żywych. Opracowano i opublikowano folder, plakat i publikację dotyczące projektu, które przekazywano w trakcie szkoleń oraz imprez masowych;
4. Zakupiono oprogramowanie do utworzenia bazy danych projektu. Dane zgromadzone w trakcie realizacji projektu (dokumentacja zbioru, procesów technologicznych pozyskania i przygotowania nasion do przechowywania, oceny nasion, tworzenia zasobów genowych) oraz informacje na temat gatunków chronionych objętych projektem zostały wprowadzone do programu. Baza danych projektu jest dostępna przez stronę internetową projektu. Jednakże tylko część informacji jest dostępna dla wszystkich, zwłaszcza dane dotyczące szczegółowej lokalizacji stanowisk.
5. Utworzono stronę internetową projektu FlorNaturLBG, gdzie zamieszczane są informacje na temat projektu.

W wyniku realizacji projektu wystąpiły również efekty pozaekologiczne

1. Utworzono miejsce pracy – referenta ds. funduszy zewnętrznych oraz referenta laboranta w Stacji Oceny Nasion Leśnego Banku Genów Kostrzyca;

2. Pracownicy LBG Kostrzyca uczestnicząc w zbiorach materiału nasiennego gatunków roślin zielnych, pozyskując nasiona i przygotowując je do przechowywania mogli poszerzenia swojej wiedzy, zdobycia nowych umiejętności i podwyższenia kwalifikacji;
3. Przekazując zasoby genowe do duplikacji do Ogrodu Botanicznego PAN w Powsinie nawiązano kontakty z pracownikami tej instytucji, co w przyszłości będzie skutkowało prowadzeniem kompleksowych wspólnych działań dla ochrony środowiska przyrodniczego.

W 2015 roku zakończono dofinansowany przez NFOŚiGW projekt pod nazwą „Ocena stanu populacji oraz ochrona *ex situ* wybranych dziko rosnących gatunków roślin rzadkich i zagrożonych na terenie Polski”. Projekt był kontynuacją działań w zakresie ochrony *ex situ* gatunków roślin zielnych zagrożonych wyginięciem.

Okres realizacji projektu: 01.03.2013 – 31.03.2015 r.

Sporządził: Michał Mysza - Starszy Referent ds. Funduszy Zewnętrznych, 08.04.2016 r.

Leśny Bank Genów Kostrzyca

Miłków nr 300
58-535 Miłków
tel. 75 71 31 048
tel. 75 71 31 259, 263
fax: 75 71 31 754